**T.C.**
**UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ**

**ESAS NO** : 2026/235
**KARAR NO** : 2026/335
**KARAR TR** : 15/06/2026

**ÖZET**: 2918 sayılı Kanun'un 48/5. maddesi uyarınca verilen 6 ay süreyle sürücü belgesinin geri alınmasına ilişkin idari yaptırım kararının iptal edilmesi istemiyle açılan davanın, aynı Kanun'da yapılan değişiklikler uyarınca, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu kapsamında ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

**K A R A R**

**Davacı** : B. K.
**Vekili** : Av. Y. E. R.
**Davalı** : Jandarma Genel Komutanlığı (Andırın İlçe Jandarma Komutanlığı)

## I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı, 11/09/2025 tarihinde yapılan denetimde, alkollü araç kullandığı gerekçesiyle hakkında idari yaptırım uygulandığını, yapılan kontrolde 0,85 promil alkollü olduğu tespit edildiği halde hastanede yapılan ölçümde alkol tespit edilmediğini, ölçümün hatalı olduğunu ileri sürerek, Andırın İlçe Jandarma Komutanlığı 6. Jandarma Trafik Tim Komutanlığınca düzenlenen 11/09/2025 tarih ve TA 04159484 seri numaralı 9.267 TL idari para cezası ve 0093030 (sehven 90) sıra **numaralı** sürücü belgesinin 6 ay süre ile geri alınmasına ilişkin tutanaklarının iptali istemiyle adli yargı yerine başvurmuştur.

## II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

### A. Adli Yargıda

2. **Andırın Sulh Ceza Hakimliği 01/12/2025 tarih ve D.İş No:2025/299 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın idari yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle, başvurunun usulden reddine karar vermiş ve bu karar itiraz edilmeden kesinleşmiştir. Görevsizlik kararının ilgili kısmı şöyledir:

> *"... İtiraz dilekçesi, İlçe Jandarma Komutanlığı 6. Jandarma Tim Komutanlığının itiraza konu para cezasına ilişkin evraklar 11/09/2025 tarihli idari yaptırım tutanağı, idari para cezası ve tüm dosya münderecatı birlikte incelendiğinde hakimliğimizce ; 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 112. maddesinin, 12/07/2013 günlü, 6495 sayılı Kanun ile değişik; "Sürücü Belgelerinin Geri Alınması ve İptalinde Yetki" başlıklı yürürlükteki yeni halinde; "Bu Kanunun 6 ncı maddesinde sayılan görevlilerin ve trafik tescil kuruluşlarının yetkilendirildiği hâller hariç olmak üzere, sürücü belgelerinin geri alınmasına ve iptaline sulh ceza mahkemeleri karar verir." düzenlemesi yer almaktadır. 2918 sayılı Kanunun yukarıda bahsi geçen; "Trafik Zabıtasının Görev ve Yetki Sınırı ile Genel Zabıtanın Trafik Hizmetlerini Yürütmeye İlişkin Yetkisi" başlıklı 6. maddesinde; "Trafik zabıtası görevi sırasında karşılaştığı acil ve zorunlu hallerde genel zabıta görevi yapmakla da yetkilidir, mülki idare amirlerince, emniyet ve asayiş bakımından zorunlu görülen haller dışında, trafik zabıtasına genel zabıta görevi verilemez, araç, gereç ve özel teçhizatı trafik hizmetleri dışında kullanılamaz, trafik zabıtasının bulunmadığı veya yeterli olmadığı yerlerde polis; polisin ve trafik teşkilatının görev alanı dışında kalan yerlerde de jandarma, trafik eğitimi almış subay, astsubay ve uzman jandarmalar eliyle yönetmelikte belirtilen esas ve usullere*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden ajD82yO - JXlHLsB - 63lITCy - jWJ270= ile erişebilirsin

*uygun olarak trafiği düzenlemeye ve trafik suçlarına el koymaya görevli ve yetkilidir." düzenlemesine yer verilmiştir.*

*Görüldüğü üzere, 2918 sayılı Kanunun 112. maddesinin değiştirilen halinde de, Kanunun 6. maddesinde sayılan görevliler ile trafik tescil kuruluşlarının yetkilendirildiği haller hariç tutularak, diğer hallerde sürücü belgelerinin geri alınmasına ve iptaline sulh ceza mahkemelerinin karar vereceği vurgulanmıştır. Bu durumda; 2918 sayılı Kanunun 112. maddesinde, 6495 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik, 5326 sayılı Kanunun yukarıda bahsi geçen 19. maddesinde yer alan; "diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi, işyerinin kapatılması, ruhsat veya ehliyetin geri alınması, kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması gibi yaptırımlara ilişkin hükümlerin, bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklı olduğu" hükmü çerçevesinde yapılan değişiklik olmayıp, sürücü belgelerinin geçici olarak geri alınmasına ilişkin kollukça tesis edilen işlemler halen idari yargının denetimi altındadır.*

*2918 sayılı Kanunun 6. maddesinde sayılan görevliler nitelikleri itibariyle idarenin ajanı olup, yürürlükteki mevzuat kapsamında idarenin kendilerine verdiği yetki çerçevesinde icra ettikleri işlemlerin de idari işlem niteliğinde olduğunda kuşku bulunmamaktadır.*

*Bu kapsamda; itiraz konusu ehliyetin geri alınması işleminin iptali isteminden doğan uyuşmazlıkta İdare Mahkemesi'nce işin esası incelenerek bir karar verilmesi gerekmekte olup itiraza konu idari işlemin Sulh Ceza Hakimliği'nce incelenebilecek işler arasında yer almaması nedeniyle hakimliğimizin görevsizliğine, başvuranın yetkili ve görevli idari yargı merciine başvurabileceğinin muhtariyetine karar vermek gerekmiş ve aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.*

*HÜKÜM: Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;*

*1-İdari işleme karşı yapılan başvurunun idari yargının görev alanında kalması, Sulh Ceza Hakimliği'nce incelenebilecek işler arasında yer almaması nedeniyle, başvurunun GÖREV YÖNÜNDEN REDDİNE, ..."*

3. Davacı vekili, bunun üzerine; Andırın İlçe Jandarma Komutanlığı 6. Jandarma Trafik Tim Komutanlığınca yapılan denetim sırasında, 0,85 promil alkollü olarak araç kullandığından bahisle, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 48/5. maddesi uyarınca müvekkili hakkında düzenlenen 6 ay süreyle sürücü belgesinin geri alınmasına ilişkin 0093030 sıra numaralı işlemin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

**B. İdari Yargıda**

4. **Kahramanmaraş 1. İdare Mahkemesi 16/03/2026 tarih ve E.2026/40 sayılı kararı** ile, 2918 ve 5326 sayılı Kanunların ilgili maddelerine yer verdikten sonra, sürücü belgesine el konulmasına ilişkin işleme karşı açılan davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, mahkemelerinin görevli olmadığına, görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

*" ... Dava dosyasının incelenmesinden; davacı tarafından hakkında tesis edilen sürücü belgesinin 6 ay süreyle geçici olarak alınmasına ilişkin işleme karşı 11/09/2025 tarihli dilekçe ile Andırın Sulh Ceza Hakimliğine itiraz edildiği, Andırın Sulh Ceza Hakimliğinin 2025/299 Değişik İş Nolu dosyasında "... itiraz konusu ehliyetin geri alınması işleminin iptali isteminden doğan uyuşmazlıkta İdare Mahkemesi'nce işin esası incelenerek bir karar verilmesi gerekmekte olup itiraza konu idari işlemin Sulh Ceza Hakimliği'nce incelenebilecek işler arasında yer almaması nedeniyle hakimliğimizin görevsizliğine,*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden ajD82yO - JXlHLsB - 63lITCy - jWJ270= ile erişebilirsin

*başvuranın yetkili ve görevli idari yargı merciine başvurabileceğinin muhtariyetine karar vermek gerekmiş.... Sulh Ceza Hakimliği'nce incelenebilecek işler arasında yer almaması nedeniyle başvurunun GÖREV YÖNÜNDEN REDDİNE" kararı verildiği, bu kararın tebliği üzerine sürücü belgesinin 6 ay süreyle geçici olarak alınmasına ilişkin işlemin iptali talebiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.*

*Bu durumda, yukarıda aktarılan Kanun hükümleri ile bu hükümlerin gerekçelerinin birlikte değerlendirilmesinden; Karayolları Trafik Kanunu'nda öngörülen sürücü belgesinin geçici olarak geri alınması yaptırımının idarî bir tedbir olarak Kabahatler Kanunu kapsamında bulunduğu, sürücü belgelerinin geri alınması yaptırımını bir süre istisna tutan Kabahatler Kanunu'nun 19'uncu maddesinde bahsi geçen yasal düzenlemenin 6487 ve 6495 sayılı Kanunlar ile yapıldığı, ancak bu Kanunlar ile de, sürücü belgelerinin geri alınması yönündeki idarî yaptırım kararlarına karşı açılacak davalarda idarî yargıyı görevli kılan bir düzenleme getirilmediği, dolayısıyla artık idarî yaptırım kararlarına karşı yapılacak kanun yolu başvurusuna ilişkin Kabahatler Kanunu'nun 3'üncü maddesindeki genel düzenlemenin uygulanacağı, buna göre de 2918 sayılı Kanun'a ve diğer başka bir kanunda kanun yoluna ilişkin aksine bir hüküm bulunmadığından sürücü belgesinin 6 ay süreyle geri alınmasına ilişkin işlemlere karşı yapılacak başvurularda Adli Yargı Yerinde Sulh Ceza Hâkimliklerinin görevli olduğu kanaatine varılmaktadır. ..."*

5. Kahramanmaraş 1. İdare Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için idari yargı dosyası ekinde UYAP çıktıları ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

## III. İLGİLİ HUKUK

6. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

*"(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)*
*(1) Bu Kanunun;*
*a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,*
*b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,*
*uygulanır."*

7. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

*"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.*
*(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir."*

8. 5326 sayılı Kanun'un *"Saklı tutulan hükümler"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

*"(1) Diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için;*
*a) Bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi,*
*b) İşyerinin kapatılması,*
*c) Ruhsat veya ehliyetin geri alınması,*
*d) Kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması,*
*gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklıdır"*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden ajD82yO - JXlHLsB - 63lITCy - jWJ270= ile erişebilirsin

9. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin 1. ve 8. fıkraları şöyledir:

> *"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.*
>
> *(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür ."*

10. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun *"Alkol, uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin etkisi altında araç sürme yasağı:"* başlıklı 48. maddesinin beşinci ve onikinci fıkraları şöyledir:

> *"(Değişik: 24/5/2013 - 6487/19 md.)...*
>
> *Yapılan tespit sonucunda 0.50 promilin üzerinde alkollü olarak araç kullandığı tespit edilen sürücüler hakkında, fiili bir suç oluştursa bile,700 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgesi altı ay süreyle geri alınır. Hususi otomobil dışındaki araçları alkollü olarak kullanan sürücüler bakımından promil alt sınırı 0.21 olarak uygulanır. Alkollü olarak araç kullanma nedeniyle sürücü belgesi geri alınan kişiye, son ihlalin gerçekleştiği tarihten itibaren geriye doğru beş yıl içinde; ikinci defasında 877 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgeleri iki yıl süreyle, üç veya üçten fazlasında ise,1.407 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgeleri her seferinde beşer yıl süreyle geri alınır. Sürücü belgelerinin herhangi bir nedenle geçici olarak geri alınmış olması halinde belirtilen süreler, geçici alma süresinin bitiminde başlar.*
>
> *...*
>
> *(Değişik onikinci fıkra:12/2/2026-7574/12 md.) Sürücü belgelerinin geçici geri alma ve iptal işlemleri bu Kanunun 6 ncı maddesinde sayılan görevliler tarafından yapılır."*

11. 2918 sayılı Kanun'un *"Sürücü belgelerinin geri alınmasında ve iptalinde yetki"* başlıklı 112. maddesi şöyledir:

> *"(Değişik: 12/7/2013-6495/20 md.)*
>
> *Bu Kanunun 6 ncı maddesinde sayılan görevlilerin ve trafik tescil kuruluşlarının yetkilendirildiği hâller hariç olmak üzere, sürücü belgelerinin geri alınmasına ve iptaline sulh ceza mahkemeleri karar verir.*
>
> *Bu Kanunun 51 inci maddesinin ihlali ve 118 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında yazılı "100 ceza puanını doldurmak" eylemi nedeniyle sürücü belgelerinin geri alınmasına yine bu Kanunun 6 ncı maddesinde sayılan görevliler yetkilidir.*
>
> *Sürücü belgelerinin geçici olarak geri alınması veya iptaline dair verilen kesinleşmiş mahkeme kararı örnekleri, sürücülerin sicillerine işlenmek üzere mahkemelerce ilgili trafik birimlerine gönderilir.*
>
> *Bu Kanuna göre görülen davalar, diğer kanunlara göre görülen davalarla birleştirilemez.*
>
> *Askeri araçları süren kişiler ile asker kişilerin bu Kanunda yazılı suçlarla ilgili davalarına da bu mahkemelerde bakılır.*
>
> *Askeri görev ve hizmetlerin yürütülmesi sırasında askeri araç sürücülerinin asker kişilere karşı işledikleri trafik kazalarıyla ilgili suçlarda 25/10/1963 tarihli ve 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu hükümleri saklıdır."*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden ajD82yO - JXlHLsB - 63lITCy - jWJ270= ile erişebilirsin

## IV. İNCELEME VE GEREKÇE

### A. İlk İnceleme

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 15/06/2026 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, *"sürücü belgesinin 6 ay süre ile geri alınmasına ilişkin işlemin iptali"* istemi yönünden adli ve idari yargı yerleri arasında olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası UYAP kayıtları ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

### B. Esasın İncelenmesi

13. Raportör-Hâkim Gülay DOĞAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

14. Dava, alkollü olarak araç kullanması nedeniyle davacının sürücü belgesinin 6 ay süreyle geri alınmasına ilişkin 01/09/2025 tarih ve 0093030 sayılı Andırın İlçe Jandarma Komutanlığınca düzenlenen tutanağın iptali istemiyle açılmıştır.

15. Dava dosyalarının incelenmesinden, 11/09/2025 tarihinde yapılan denetimde, alkollü olarak araç kullandığı gerekçesiyle davacı hakkında idari yaptırım uygulandığı, yapılan kontrolde 0,85 promil alkollü olduğu tespit edildiği halde hastanede yapılan ölçümde alkol tespit edilmediği, ölçümün hatalı olduğu ileri sürülerek, Andırın İlçe Jandarma Komutanlığı 6. Jandarma Trafik Tim Komutanlığınca düzenlenen 11/09/2025 tarih ve TA 04159484 seri numaralı idari para cezası ve 0093030 sıra numaralı sürücü belgesinin 6 ay süre ile geri alınmasına ilişkin tutanaklarının iptali istemiyle, İdari yargı yerinde ise, J seri ve 0093030 sıra numaralı sürücü belgesinin 6 ay süre ile geri alınmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

16. İncelenen uyuşmazlıkta, sürücü belgesinin geçici süreyle geri alınmasının, 5326 sayılı Kanun'un 19. maddesinde belirtilen ve saklı tutulan idari yaptırımlardan biri olduğu, bununla birlikte, 2918 sayılı Kanun'da yapılan değişikliklerin, 5326 sayılı Kanun'a uygun değişiklik olduğunun kabulüyle, geçici süreli ehliyetin geri alınması idari **yaptırımının**görüm ve çözümünde 5326 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması, dolayısıyla da adli yargı yerinin görevli olması gerektiği anlaşılmaktadır.

17. Bu durumda, idari yargının görev alanına girmeyen idari yaptırım yönünden 5326 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması gerektiğinden, aynı Kanun'un 27. maddesinin sekizinci fıkrasının uygulama alanı bulunmadığından 2918 sayılı Kanun ile 5326 sayılı Kanun'un 3. ve 16. maddeleri uyarınca davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden ajD82yO - JXlHLsB - 63lITCy - jWJ270= ile erişebilirsin

18. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Kahramanmaraş 1. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Andırın Sulh Ceza Hakimliğinin 01/12/2025 tarih ve D.İş No:2025/299 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

**V. HÜKÜM**

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Kahramanmaraş 1. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, Andırın Sulh Ceza Hakimliğinin 01/12/2025 tarih ve D.İş No:2025/299 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

15/06/2026 tarihinde, Üye Ahmet ARSLAN'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

| Başkan | Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|---|
| Rıdvan | Eyüp | Bayram | Döndü Deniz |
| GÜLEÇ | SARICALAR | ŞEN | BİLİR |

| Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|
| Ahmet | Mahmut | Bilal |
| ARSLAN | BALLI | ÇALIŞKAN |



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden ajD82yO - JXlHLsB - 63lITCy - jWJ270= ile erişebilirsin

**K A R Ş I O Y**

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanun'u ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun dava konusu uyuşmazlık ile ilgili hükümleri bir bütün halinde değerlendirildiğinde, bir idari işlem olan sürücü belgesinin geri alınmasına ilişkin işlemlerden doğan uyuşmazlıklarda görevli mahkemelerin idari yargı mercii olduğu tartışmasız olup, 5326 sayılı Kanun'un 27/8. maddesinde yer alan *"idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde, idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının bu işlemin iptal talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği"* düzenlemesi uyarınca da dava konusu işlemden doğan uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görevinde bulunduğu sonucuna ulaşıldığından, uyuşmazlığın çözümünde adli yargıyı görevli kabul eden çoğunluğun kararına katılmıyorum.

Üye
Ahmet ARSLAN



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden ajD82yO - JXlHLsB - 63lITCy - jWJ270= ile erişebilirsin